

آثار باستانی و ارزش های تاریخی

آشنایی با آرش کمانگیر (آرش قهرمان)

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی

انتشار: ۸ اسفند ۱۳۹۱ ۲۰ دقیقه مطالعه

چکیده مقاله

آرش کمانگیر نام یکی از اسطوره‌های کهن ایرانی است. اسطوره آرش کمانگیر از داستان‌هایی است که در اوستا آمده و در شاهنامه از آرش در سه جا با افتخار نام برده شده ولی داستان آرش در شاهنامه نیامده است. در کتاب‌های پهلوی و نیز در کتاب‌های تاریخ دوران اسلامی به آن اشاراتی شده است. ابوریحان بیرونی، در کتاب خود به نام «آثارالباقیه» به هنگام توصیف «جشن تیرگان»، داستان آرش را بازگو می‌کند و ریشه این جشن را از روز حماسه آفرینی آرش می‌داند. داستان آرش در زمان پادشاهی منوچهر پیشدادی، در جنگی با توران، افراس

آرش گمانگیر نام یکی از اسطوره های کهن ایرانی است.

اسطوره آرش گمانگیر از داستان هایی است که در اوستا آمده و در شاهنامه از آرش در سه جا با افتخار نام برده شده ولی داستان آرش در شاهنامه نیامده است. در کتاب های پهلوی و نیز در کتاب های تاریخ دوران اسلامی به آن اشاراتی شده است. ابوریحان بیرونی، در کتاب خود به نام «آثارالباقیه» به هنگام توصیف «جشن تیرگان»، داستان آرش را بازگو می کند و ریشه این جشن را از روز حماسه آفرینی آرش می داند.

داستان آرش در زمان پادشاهی منوچهر پیشدادی، در جنگی با توران، افراسیاب سپاهیان ایران را در مازندران محاصره می کند.

سرانجام منوچهر پیشنهاد صلح می دهد و تورانیان پیشنهاد آشتی را می پذیرند و قرار بر این می گذارند که کمانداری ایرانی برفراز البرزکوه تیری بیاندازد که تیر به هر کجا نشست آنجا مرز ایران و توران باشد. آرش از پهلوانان ایران داوطلب این کار می شود.

به فراز دماوند می رود و تیر را پرتاب می کند. تیر از صبح تا غروب حرکت کرده و در کنار رود جیحون یا آمودریا بر درخت گردویی فرود می آید. و آنجا مرز ایران و توران می شود. پس از این تیراندازی آرش از خستگی می میرد.

آرش هستی اش را بر پای تیر می ریزد؛ پیکرش پاره پاره شده و در خاک ایران پخش می شود و جانش در تیر دمیده

می‌شود. مطابق با برخی روایت‌ها اسفندارمذ تیر و کمانی را به آرش داده بود و گفته بود که این تیر خیلی دور می‌رود ولی هر کسی که از آن استفاده کند، خواهد مرد. با این وجود آرش برای فداکاری حاضر شد که از آن تیر و کمان استفاده کند.

بسیاری آرش را از نمونه‌های بی‌همتا در اسطوره‌های جهان دانسته‌اند؛ وی نماد جانفشانی در راه میهن است.

سیاوش کسرایی شاعر ایرانی نیز شعری به نام آرش کمانگیر و با موضوع آرش دارد

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «آشنایی با آرش کمانگیر(آرش قهرمان)»، پارسیان دژ، ۱۳۹۱.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وبسایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<https://www.parsiandej.ir/articles/1181/pdf/ارش-کمانگیرآرش-قهرمان>

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵